

СПРАВКА ЗА ОРИГИНАЛНИ НАУЧНИ ПРИНОСИ

**По монографията, която е представена като хабилитационен труд:
Стрезова, А. Българската дипломация. Институции и представители.
1879-1918. София: „Авангард прима“, 2017. ISBN 978-619-160-862-1**

Изследването разглежда въпроса за създаването и развитието на българската дипломатическа служба от Освобождението до края на управлението на цар Фердинанд I. Описана е структурата на Централното управление на Министерството на външните работи и изповеданията, анализиран е неговият щат и са подробно разгледани двата нормативни акта, които регламентират кариерата: Правилника за организацията на МВРИ (1897) и Закона за устройството и службата по МВРИ (1907). Проследено е и изграждането на дипломатическата мрежа на страната – първоначално в съседните балкански държави, после в столиците на европейските великите сили, а по време на Първата световна война и в САЩ. Внимание е обърнато и на организирането на консулската мрежа на България. Разгледан е и въпросът за финансирането на външнополитическото ведомство. Открити са имената на някои от външните министри, оставили своя диря в модернизиранието на институцията, направено е кратко изложение върху социалния профил на българския дипломат. Изложението представя биографиите на 76 представители – външни министри и дипломати на нова България. Голяма част от тях са непознати на широката общественост. Книгата е придружена с таблици и снимков материал.

Изследванията на авторката върху структурата и развитието на Министерството на външните работи и изповеданията създават успешен модел и дават нов тласък и различна перспектива на проучванията на институционалната история. Кодифицирането на правилата за организация на министерството и външнополитическите ведомства дава правната рамка на процеса на държавното строителство и в този смисъл са неделима част от изследваната тема. Изграждането на дипломатическата и консулската мрежа на България е разкрита в пълнота като за пръв път са привлечени и данни за финансирането и щата на ведомството.

Важен и приносен момент в монографията е справочната ѝ част, съдържаща 76 имена на български дипломати. Биографиите на познатите дейци са актуализирани и детайлизирани според най-новите проучвания по темата, а по-голямата част от статиите са посветени на неизвестни личности – строители на модерната българска дипломация. Биографичните текстове стават добра отправна точка не само за проучването на личните биографии, но и съдействат за задълбочаването на генеалогичните проучвания, свързани с някои български родове.

По монографията, която не е представена като основен хабилитационен труд:

**Стрезова, А. Последен по рода си. Д-р Георги Вълкович (1833-1892). Велико
Търново: Фабер, 2022. ISBN 978-619-00-1475-1**

Монографията описва биографията и професионалната дейност на един от изявените следосвободенски дейци на нова България. Изследването почива на богати свидетелства, събрани от различни архивохранилища, публикации в пресата, дневници и мемоари на съвременници на събитията, историографски проучвания. Книгата цели да представи подробното житейския път на един от забележителните фигури в модерната ни история. Човек на две епохи, д-р Георги Вълкович живее в два различни свята, плод на две различни политически системи, но ролята му и на двете места е ръководна, а приносът му към напредъка на съответното общество – отличителен.

Независимо от многобройните енциклопедични статии за личността на героя, подробен разказ за неговия живот и професионална дейност няма. Животът му е проследен в детайл и представя непрекъснат наратив за един пълнокръвен и отдаден на обществото живот.

Описанието на биографията на д-р Вълкович е и разказ за раждането на нова България, за историята на нейните институции и създаването на модерната българска дипломация. Животът на д-р Вълкович е и повествование за изгряването на модерния българин, в същността си европеец, с щипка ориенталски примес, който гради новото българско общество като баща, приятел, настойник, закрилник и ментор.